

[Statsministeren.]

egen Skyld befinder sig i en saadan Nød-tilstand, som Arbejdsløsheden medfører. Det er forstaaeligt, at de, der lider under Arbejdsløshedens Kvaler, ikke altid vejer deres Ord, i hvert Fald ikke paa Guldvægt, og det er forstaaeligt, at nødlidende Folk let bliver et Bytte for samvittighedsløse Bestræbelser, men jeg synes, at her bør man erindre, at de arbejdsløse er Medmennesker og Landsmænd, overfor hvilke det danske Samfund og den danske Lovgivningsmagt ubetinget har et Ansvar og har visse Forpligtelser.

Stensballe: Den Forhandling, der er ført i Folketinget angaaende dette Lovforslag, viser med Tydelighed, at den nuværende Regering ikke har foretaget sig andet for at skaffe Arbejde til Afværgelse af den Arbejdsløshed, som alle, der har Føling med Erhvervslivet, maatte være klar paa vilde komme, og som — hvad Regeringen af mit Parti allerede i Efteraaret blev gjort opmærksom paa — maatte forudses at ville stige til meget høje Tal i den kommende Vinter, end at faa vedtaget nogle Gengangerlovforslag fra den forrige Regerings Tid til Iværksættelse af Arbejder og truffet nogle Foranstaltninger, som kunde være gennemført af en hvilken som helst Regering, og det til Trods for, at dens Partiblade umiddelbart forud for Regeringens Dannelse under Valgagitationen lod tone ud over Landet, at Bekæmpelsen af Arbejdsløsheden og dens frygtelige Følger burde være enhver Regerings fornemste Opgave i en Tid som vor. Altsaa, Regeringen og dens Parti maatte efter dette ventes at ville vedstaa som sin fornemste Opgave at skaffe Beskæftigelse og derigennem afværge Arbejdsløsheden eller i hvert Fald, hvis det ikke lykkedes, hvis Arbejdsløsheden kom, da ved passende Forslag, vedtaget i god Tid i Forvejen, at have alt beredt til Bekæmpelse af Arbejdsløshedens saa frygtelige Følger. Men dens Maal maatte først og fremmest være at skaffe Beskæftigelse, saaledes at man undgik den Arbejdsløshed, som er en Svøbe og en af de værste Plager for Samfundet. Dette Standpunkt har Venstre ogsaa altid indtaget. Vi har søgt gennem den Tilpasningspolitik, som blev ført under den forrige Regering, at skaffe Beskæftigelse, vi har gennemført meget i saa Henseende, bl. a. en Lettelse af Skatter og Byrder til Støtte for Erhvervslivet og til Lettelse af Produktionsudgifterne, og vi er ogsaa indforstaaet med, at der ydes Støtte og menneskelig Hensyntagen

til de Tusinder, der uden egen Skyld er kommet ind i Arbejdsløsheden, hvortil vi fremdeles er villige. Den Gang den socialdemokratiske Presse skrev, hvad jeg har citeret tidligere — det var nu ganske vist i dens Oppositionstid, i Vinteren 1929, og desuden under ganske særlige Forhold, som da blev misbrugt —, var Forholdet det, at der ved de Tilpasningsforanstaltninger, som den daværende Regering havde gennemført, i Forbindelse med en gunstig Udvikling af Konjunkturerne var fremkaldt en stedse stigende Beskæftigelsesgrad for Industri og Haandværk, Skibene sejlede med gode Fragtrater, fuldt optagne som de var, Landbruget fik endog særdeles gode Priser for sin stedse stigende Produktion af Eksportvarer. Men saa skete der det uheldige, som kan ske, ogsaa maaske kunde ske i denne Vinter, at Frost og Sne hemmede al Samfærdsel her i Landet og lukkede vore Havne, saa at der ingen Beskæftigelse kunde være der paa det Tidspunkt, og udelukkede alt Arbejde i det hele. Det var altsaa en Tid, i hvilken alle, der havde nærmere Kendskab til Forholdene, vidste, at blot Solen kom højere paa Himlen, vilde Hindringerne for Beskæftigelsen ikke blot paa ny hæves, men der vilde endogsaa komme gode Beskæftigelsesforhold ret hurtigt derefter. Og saadan gik det netop. Vi har senere læst i Beretningerne fra Industri og Haandværk, at 1929 staaar som et af deres bedste Aar, ikke blot hvad Beskæftigelse angaar, men ogsaa hvad Udbytte angaar. Ogsaa for de andre Erhverv var det et godt Aar, saaledes for Landbruget, og det uden at den nuværende Regering, da den kom til Magten, behøvede at foretage sig videre eller foretog sig andet end at regere. Det var maaske det farlige for Regeringen, thi Følgen blev, at den ikke tilstrækkeligt synes at have forberedt Opfyldelsen af de store Ord, som dens Partiblade skrev forud for Valget. Jeg minder om, at man den Gang skrev: Vort Program er Arbejde og god Fortjeneste for Befolkningen! Sandheden er jo den, som jeg før har udtalt, og som det stærkt har været fremhævet i Folketinget, at den nuværende Regering ikke har foretaget sig noget videre med Hensyn til Foranstaltninger til Imødegaaelse af denne Krise, i hvert Fald ikke saa vidt vi kan skønne, og denne Krise maatte Regeringen dog have kunnet forudse, saaledes som Forholdene var udenom os. Nu er den kommet med saa stor Kraft, først til Landbruget, men derfra maatte den uomtvisteligt forplante sig videre og føre Tusinder af Arbejdere med deres Familier ud i Arbejdsløshed. Det er det, der nu er sket.